

LEREN & INSPIREREN

**Ondersteuning
van leerlingen
bij complexere
problematiek**

Ondersteuning van uw leerlingen

Passend onderwijs: alle leerlingen verdienen een zo passend mogelijke plek in het onderwijs. Onderwijs dat hen uitdaagt, dat uitgaat van hun potentie en rekening houdt met hun onderwijsbehoeften. Leerlingen kunnen met extra hulp zolang mogelijk in het regulier onderwijs blijven en dat is het streven van passend onderwijs.

Met het invoeren van passend onderwijs verandert de manier waarop de extra ondersteuning wordt aangevraagd. Scholen maken binnen het samenwerkingsverband afspraken over de ondersteuning van leerlingen met complexere problematiek en de bekostiging hiervan.

OnderwijsAdvies begrijpt als geen ander dat het u niet altijd lukt om deze ondersteuning bij de leraar of klassenassistent onder te brengen. Ook weten we dat het niet altijd om bijzondere of complexe situaties gaat. Soms heeft een leerling gewoon wat meer nodig en dat 'meer' is niet altijd te realiseren binnen de klassensituatie met de groepsleraar.

Hulp en ondersteuning

OnderwijsAdvies biedt hulp, ondersteuning en specialistische begeleiding bij complexe vraagstukken, maar ook bij eenvoudigere hulpvragen. Hiervoor hebben we een drietal vormen van dienstverlening die ook met elkaar gecombineerd kunnen worden:

oA Leerhuis

Zie pagina 3.

oA Behandelcentrum

Zie pagina 4.

oA Arrangementen

Zie pagina 5.

oA Leerhuis

Binnen het oA Leerhuis kunnen we antwoord geven op de eenvoudigere hulpvragen. De leerling die net een zetje extra nodig heeft, dat steuntje in de rug. Het oA Leerhuis is een praktijk voor Remedial Teaching (RT). Hier bieden we individuele ondersteuning op vragen die vooral betrekking hebben op taal, lezen, schrijven en rekenen. Ook wordt de vraag naar begeleiding bij taakaanpak gecombineerd met de individuele ondersteuning bij de genoemde vakgebieden.

Samen met school en ouders

Het oA Leerhuis werkt nauw samen met de school/leraar en de ouders. We stemmen onze aanpak af op de hulp die ouders thuis kunnen geven en datgene wat er op school gebeurt. We houden beide partijen goed op de hoogte van de vorderingen en zijn erop gericht het kind zo snel mogelijk weer aansluiting te laten vinden bij de groep, dan wel zelfstandig verder te laten gaan op zijn eigen leerlijn. In enkele gevallen komt het voor dat RT structureel is en het kind met deze individuele hulp kan blijven deelnemen aan het reguliere onderwijs.

Kwaliteit staat voorop

Bij het oA Leerhuis werken ervaren Remedial Teachers (RT-ers), die aan kunnen sluiten bij de verschillende leerstijlen van kinderen. Zij houden rekening met de voorkeurstijl van het kind en houden de vorderingen van het kind nauwlettend in de gaten. Een nulmeting en eindevaluatie zijn dan ook standaardprocedures. Veelal hebben deze RT-ers naast het werk dat zij voor het oA Leerhuis uitvoeren een eigen praktijk. Onze RT-ers werken heel zelfstandig. We zorgen er als OnderwijsAdvies echter voor dat we een check op de kwaliteit doen door behandelplannen altijd na te laten lezen door een van onze coördinatoren.

Informatief

Een RT-sessie bestaat uit 15 minuten voorbereiding/nazorg en 45 minuten werken met het kind. Voor besprekingen, het maken van plannen en houden van evaluaties hanteren we eveneens dit uurtarief.

RT met een groepje leerlingen heeft meestal niet onze voorkeur, maar is in overleg wel mogelijk. In dat geval hanteren we een aangepast tarief, afhankelijk van uw wensen. Maximale groepsgrootte is 4 kinderen. Per extra kind rekenen we 15 minuten extra voor voorbereiding/nazorg.

oA Behandelcentrum

Naast haperingen op het cognitieve niveau komen ook haperingen op gedragsniveau voor. Niet alle kinderen ontwikkelen zich allemaal even snel en niet bij allemaal gaat het helemaal vanzelf. Zoals we kinderen met leerproblemen kunnen ondersteunen door extra hulp, RT, zo kunnen we ook kinderen met meer gedragsmatige ontwikkelingsvragen ondersteunen.

Binnen het oA Behandelcentrum bieden we kinderen met sociaal-emotionele problematiek ondersteuning. Het gaat hier om kinderen met een lichte problematiek die belemmerend is voor de ontwikkeling. Het ligt in de lijn der verwachting dat deze kinderen met kortdurende (psychologische of orthopedagogische) begeleiding geholpen kunnen worden om hen weer op de rit te krijgen.

Binnen ons Behandelcentrum werken gediplomeerde psychologen en (ortho)pedagogen die veel ervaring hebben met het behandelen van kinderen. Er kan gebruik worden gemaakt van diverse behandelmethodes en methodieken zoals cognitieve gedragstherapie en oplossingsgerichte gesprekken. Soms kan e-learning ook een onderdeel zijn van de behandeling.

Gedacht kan worden aan de onderstaande problematiek:

- faalangst
- negatief zelfbeeld
- moeite met sociale interactie
- problemen met werkhouding en taakgerichtheid (dan werken we bijvoorbeeld met Cogmed of Jungle Memory)
- weerbaarheid
- gedragsregulatie

Een behandeling is altijd op maat, we hebben geen standaardbehandeling die voor elk kind van toepassing is. Wel kennen we in het proces een aantal fases dat we altijd doorlopen.

Intake en opstellen plan

In kaart brengen van problematiek en gewenste resultaat. Ouders, kind, school en behandelaar hebben met elkaar dit gesprek.

Behandeling en eventueel diagnostiek

Vanuit de intake en het plan dat opgesteld is gaat de volgende fase van behandeling/coaching en eventueel diagnostiek in. Er kan besloten worden tot:

- A. Oplossingsgerichte gesprekken met de leerling(en), eventueel gecombineerd met coaching van ouders en of leraar.
- B. Gedragstherapie.
- C. Diagnostiek indien noodzakelijk geacht.

(Tussen)evaluatie

Meting/gesprek om na te gaan hoe de vooruitgang is ten opzichte van het gestelde doel. Daar waar het doel nog niet is bereikt wordt een volgend plan opgesteld of het bestaande plan aangepast dan wel aangevuld.

Informatief

Een behandelmoment bestaat uit 15 minuten voorbereiding/nazorg en 45 minuten werken met het kind. Dit tarief wordt ook gehanteerd voor het houden van overleg, opstellen van plannen en doen van evaluaties.

oA Arrangementen

Een derde vorm van ondersteuning voor uw leerlingen is die van een arrangement. In een arrangement komen doorgaans meerdere disciplines samen en wordt niet alleen met het kind maar ook met de leraar of het team gewerkt. Het doel van het arrangement is niet alleen hulp aan de leerling maar ook het begeleiden van de leraar/school.

De invulling van arrangementen is heel divers en wordt samen met u verder vormgegeven. Soms maakt de inzet van een RT-er deel uit van het arrangement en soms die van een onderwijsspecialist op een bepaald gebied.

Op dit moment bieden we de volgende arrangementen aan:

1. (Hoog)begaafden Zie pagina 6.

Dit arrangement is bedoeld voor (hoog)begaafde en (hoog)intelligente leerlingen van wie het vermoeden bestaat dat zij onderpresteren. De oorzaken kunnen gezocht worden in:

- a. De kenmerken van de leerling.
- b. Onvoldoende afstemming van het pedagogisch en didactisch aanbod.
- c. Combinatie van beide.

2. Werkgeheugentraining in combinatie met RT Zie pagina 7.

Voor leerlingen met leerproblemen bij wie is vastgesteld dat er sprake is van zwakte binnen het werkgeheugen. De RT richt zich op een specifiek taakgebied.

3. Ernstige reken- en wiskunde problemen en dyscalculie Zie pagina 7.

Voor leerlingen die de fundamentele rekendoelen (1F) niet halen en van wie vermoed wordt dat er sprake is van dyscalculie geeft dit arrangement stapsgewijs aan welke weg bewandeld kan worden om de leerling zo optimaal mogelijk te ondersteunen. Als de hardnekkigheid groot blijkt kan het arrangement uiteindelijk leiden tot een dyscalculieverklaring. Een belangrijk onderdeel is Remedial Teaching. Deze leerlingen hebben extra instructie nodig, meestal op een lager handlingsniveau.

4. Lees- en spellingbegeleiding Zie pagina 11.

Dit arrangement is voor leerlingen bij wie dyslexie is vastgesteld of het vermoeden van dyslexie bestaat. Het gaat om leerlingen met ernstige lees-/spellingsproblemen, die door deze belemmering het fundamentele niveau (1F) niet dreigen te halen.

Informatief:

We leveren binnen het arrangement altijd maatwerk. Van te voren spreken we af wat de doelen en de gewenste resultaten zijn. Dit leggen we vast in het plan van aanpak. Ook spreken we af welke interventies ingezet worden en wat de investering zal zijn voor wat betreft tijd, materialen, middelen en uiteraard de kosten. U kunt de verschillende onderdelen van een arrangement ook apart afnemen.

1. (Hoog)begaafde leerlingen

Vorkomen en aanpakken van onderpresteren door individuele behandeling in combinatie met het opstellen van een beredeneerd onderwijsaanbod

Voor wie? Wanneer in te zetten?

Dit arrangement is bedoeld voor (hoog)begaafde en (hoog)intelligente leerlingen van wie het vermoeden bestaat dat zij (absoluut of relatief) onderpresteren. Het gaat hierbij om talentvolle kinderen, die hun begaafdheden onvoldoende kunnen verzilveren in excellente leerprestaties. De oorzaken kunnen worden gezocht in:

1. De kenmerken van de leerling: de motivatie en leerhouding (inclusief executieve functies en mindset) en/of het sociaal emotioneel functioneren.
2. Onvoldoende afstemming van het pedagogische en didactische aanbod op de specifieke onderwijsbehoeften van deze leerlingen. Bijvoorbeeld bij leerlingen die (in het algemeen of op een enkel vakgebied) zó ver vooruit zijn dat de leraar handelingsverlegen is bij de begeleiding en het samenstellen van een uitdagend curriculum.
3. Een combinatie van 1 en 2.

Aanpak en planning

In overleg met u bouwen we een arrangement op maat, waarbij het vooral gaat om coaching van het proces en bij sommige leerlingen ook om inhoudelijke begeleiding. Dit arrangement bestaat uit de volgende (keuze)modules; waarbij modules 1 en 3 verplicht zijn en modules 2 en 4 optioneel.

1. Opstellen van een T-OPP (Talent-ontwikkelperspectief)

- Intakegesprek met school en ouders.
- Inventariseren van de beschikbare gegevens over de leerling en de leeromgeving.
- Eventueel verzamelen van extra informatie middels diagnostiek.
- Opstellen van een beredeneerd aanbod in de vorm van een Talent-ontwikkelperspectief (T-OPP).
- Bespreken van het behandelplan met betrokkenen.

2. Uitvoeren T-OPP (begeleiding en/of behandeling: route A en/of B)

A. Training leraar & leerling

- Afstemmen doelen met ouders, leerling en school.
- Begeleiding leerling en trainen leraar.

B. Individuele behandeling leerling

- Afstemmen doelen met ouders, leerling en school.
- Individuele behandeling.

3. Evaluatie en afronding T-OPP

- Afrondend verslag indien gewenst.
- Tussentijds en afsluitend gesprek (met leerling, leraar, IB-er en ouders).

4. Voorlichting aan het team 'begeleiden van talentontwikkeling'

- Twee groepsbijeenkomsten.

2. Werkgeheugentraining in combinatie met RT

Individuele training van het werkgeheugen in combinatie met RT

Voor wie? Wanneer in te zetten?

Voor leerlingen met leerproblemen, waarbij is vastgesteld dat er sprake is van zwakte binnen met name het werkgeheugen. Tekenen van een zwak werkgeheugen zijn:

- moeilijk kunnen concentreren;
- snel afgeleid zijn;
- moeilijkheden met het starten en/of afmaken van dingen;
- moeilijkheden met het onthouden van instructies;
- moeilijkheden met gestructureerd werken;
- leermoeilijkheden.

Door het werkgeheugen te trainen, trainen de kinderen hun vermogen om informatie te onthouden terwijl ze de informatie aan het bewerken zijn.

Aanpak en planning

In overleg met u bouwen we een arrangement op maat. Dit arrangement bestaat uit de volgende modules:

1. Training Jungle Memory of Cogmed in combinatie met RT

- Training van de werkgeheugenvaardigheden, waarbij de leerling 3 dagen per week thuis oefent en 1 keer per week onder begeleiding van een bevoegde coach. De training wordt gecombineerd met RT voor lezen, spellen of rekenen. Het traject beslaat een periode van 15 weken. Inclusief evaluatie.

Na de behandeling kan RT in overleg worden voortgezet.

2. Ondersteuning voor thuistraining

- Via mail of telefonische ondersteuning met betrekking tot de thuistraining van Jungle Memory of Cogmed. Inclusief evaluatie.

3. Ernstige reken- en wiskunde problemen en dyscalculie

Voor wie? Wanneer in te zetten?

In elke groep zitten leerlingen die problemen ondervinden in de ontwikkeling van hun rekenvaardigheden. De ondersteuning van deze leerlingen vraagt de nodige deskundigheid van de leraar. Naarmate de ernst van de rekenproblemen toeneemt, wordt het beroep op de deskundigheid van de leraar groter.

In het protocol 'Ernstige reken- en wiskundeproblemen en dyscalculie' wordt het 4 fasenmodel gehanteerd, waarmee wordt aangegeven welke ondersteuning een leerling nodig heeft en over welke vaardigheden een leraar (of het team) dient te beschikken om de leerling zo passend mogelijk te ondersteunen. Tegelijkertijd geeft het model ook aan welke

ondersteuning de leraar of het team nodig heeft om de leerling zo goed mogelijk te begeleiden. Rondom dit 4 fasenmodel van ondersteuningsbehoeften bieden wij u de ondersteuning aan. De onderdelen van het arrangement kunnen aangeboden worden aan een individuele leerling, maar ook aan kleine groepjes leerlingen (maximaal 4 leerlingen).

Het 4 fasenmodel

Fase	Signalering	Diagnostiek	Begeleiding
Fase groen	Deskundigheid minimaal op spoor 1:	Deskundigheid minimaal op spoor 1:	Deskundigheid minimaal op spoor 1:
De leerling ontwikkelt zich gemiddeld of goed en functioneert in de grote groep. Resultaat: +: naar fase 'blauw' 0/-: naar fase 'geel'	De leraar observeert de leerlingen volgens aanwijzingen in de methode.	De interne rekenexpert ondersteunt de leraar. Hij analyseert samen met de leraar de resultaten op de bloktoetsen en het LOVS en stelt een groepsplan op.	De begeleiding vindt plaats volgens aanwijzingen in de methode. Bij te weinig aantoonbare vorderingen gaat de leerling naar fase geel.
Fase geel, intern max. 0,5 jaar	Deskundigheid minimaal op spoor 2:	Deskundigheid minimaal op spoor 2:	Deskundigheid minimaal op spoor 2:
De leerling ervaart geringe reken- en/of wiskundeproblemen op deelgebieden. Resultaat: +: naar fase 'groen' 0/-: naar fase 'oranje'	De leraar observeert dagelijks op specifieke onderdelen, houdt de vorderingen op toetsen en LOVS bij en analyseert de resultaten.	De leraar voert rekengesprekken met de leerling, analyseert het resultaat en stelt een begeleidingsplan op.	De leerling krijgt extra begeleiding in een subgroep. Bij te weinig of geen aantoonbare vorderingen gaat de leerling naar fase oranje.
Fase oranje, intern max. 0,5 jaar	Deskundigheid minimaal op spoor 3:	Deskundigheid minimaal op spoor 3:	Deskundigheid minimaal op spoor 3:
De leerling ervaart ernstige reken- en/of wiskundeproblemen op enkele of alle deelgebieden. Resultaat: +: naar fase 'geel' 0/-: naar fase 'rood'	De leraar observeert dagelijks op specifieke onderdelen, houdt de vorderingen op toetsen en LOVS bij en analyseert samen met de interne rekenexpert de resultaten.	De leraar voert een diagnostisch gesprek met de leerling, analyseert samen met de interne rekenexpert het resultaat en stelt een individueel handelingsplan op.	Het schoolteam voert de begeleiding uit. De leerstof en de instructie worden afgestemd op de onderwijsbehoeften van de individuele leerling. Bij te weinig of geen aantoonbare vorderingen wordt de leerling aangemeld voor extern onderzoek.
Fase rood, intern max. 0,5 jaar	Extern:	Extern/intern:	Intern evt. extern
De problemen zijn ernstig en hardnekkig. De leerling wordt aangemeld voor extern onderzoek. Resultaat: +: naar fase 'oranje' 0/-: bijstellen handelingsplan en dyscalculieverklaring, blijvende begeleiding in fase rood	De externe onderzoeker verzamelt informatie over de leerling en stelt het verslag op.	De externe onderzoeker voert het diagnostisch onderzoek uit en stelt samen met het team een individueel handelingsplan op.	Het schoolteam voert de begeleiding uit. De leerstof en de instructie worden afgestemd op de onderwijsbehoeften van de individuele leerling. Indien nodig wordt de begeleiding uitgevoerd door een externe expert in nauw overleg met de school.

Bron: Protocol ERW/D

Onze aanpak en planning

Fase groen

Deskundigheid op spoor 1

Veel rekenproblemen kunnen worden voorkomen door goede instructie en begeleiding inoefening. OnderwijsAdvies kan op leraar- of teamniveau trainingen verzorgen met betrekking tot goede instructie en rekendidactiek.

Voorlichting met betrekking tot het instructiemodel rekendidactiek

Fase geel

Deskundigheid op spoor 2

Als rekenproblemen ontstaan binnen de rekenontwikkeling, vraagt dit van de leraar dat hij/zij rekengesprekjes kan houden en zicht heeft op de hoofdlijnen van de rekenontwikkeling om zo adequaat ondersteuning te bieden. In de meeste gevallen kan voorkomen worden dat de problemen zich tot ernstige rekenproblemen ontwikkelen. Wij bieden binnen dit arrangement daarom de training 'Rekengesprekken' aan voor individuele leraren, maar ook voor teams.

Training rekengesprekken

Voorlichting ERWD voorzien van aanpak en handelingssuggesties

Fase oranje

Deskundigheid op spoor 3

De rekenproblemen van de leerling zijn in fase oranje ernstig. Dat blijkt uit zwakke scores op de methode gebonden toetsen en/of de Cito toetsen.

Aan het begin van deze fase is het belangrijk een goed rekenonderzoek af te nemen, om daarna adequaat en gericht te handelen.

Niet altijd is voldoende tijd of kennis op school aanwezig om een goed intern onderzoek uit te voeren en een behandelplan op te stellen. Binnen deze fase bieden we het volgende aan:

- intern rekenonderzoek/rekengesprek;
- opstellen van een behandelplan;
- bespreken van het behandelplan met betrokkenen;
- uitvoering van het behandelplan kan via het oA Leerhuis. Uren afhankelijk van het af te spreken traject.

Onderzoek

Behandelplan

Uitvoering behandelplan door oA Leerhuis

Fase rood	Deskundigheid op spoor 3
<p>Het behandelplan van fase oranje heeft niet geleid tot voldoende verbetering van de rekenprestaties. Fase rood begint met een extern rekenonderzoek, uitgevoerd door een rekenspecialist.</p> <p>Binnen deze fase bieden wij het volgende aan:</p> <p>Onderzoek en behandelplan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Extern diagnostisch rekenonderzoek. • Verslaglegging in de vorm van een uitgebreid behandelplan. • Bespreken van het behandelplan met betrokkenen. <p>Opstarten behandeling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstarten van de behandeling door orthopedagoog/rekenspecialist . • Welke strategieën zijn het meest passend voor de leerling? • Overdracht aan de vervolghandelaar. <p>Behandeling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behandelperiode RT-er. • Om hardnekkigheid van de rekenproblemen aan te tonen moet minimaal een half jaar extra ondersteuning worden geboden (>26 weken). • Geregeld contact tussen RT-er en leraar. De duur van de RT van oA Leerhuis wordt in overleg met u vastgesteld. 	<p>Onderzoek</p> <p>Behandelplan</p> <p>Uitvoering behandelplan door oA Leerhuis</p>

Wel/geen verklaring dyscalculie	
<p>Als blijkt dat ook de ondersteuning in fase rood niet geleid heeft tot voldoende groei, komt de vraag naar voren of er sprake is van dyscalculie. Om hier uitsluitel over te kunnen geven is informatie nodig met betrekking tot de intelligentie van de leerling. Binnen dit arrangement bieden we een intelligentieonderzoek aan tegen een gereduceerde prijs.</p> <p>Intelligentieonderzoek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intelligentieonderzoek + kort herhalingsonderzoek rekenen om uit te sluiten dat de rekenproblemen samenhangen met een beneden gemiddelde intelligentie. <p>Evaluatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afrondend verslag en eventuele dyscalculieverklaring. • Afsluitend gesprek met ouders en school. <p>Vervolg RT</p> <p>Ook na het vaststellen van dyscalculie blijft er sprake van specifieke ondersteuningsbehoefte bij de leerling.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting van RT. 	<p>Intelligentieonderzoek</p> <p>Dyscalculieverklaring</p> <p>Vervolg RT door oA Leerhuis</p>

4. Lees- en spellingbegeleiding

Voor wie? Wanneer in te zetten?

- Voor leerlingen met ernstige lees-/spellingsproblemen, die door deze belemmering de fundamentele doelen (1F) niet dreigen te halen.
- Bij het vermoeden van dyslexie of wanneer dit al is vastgesteld.
- Wanneer hardnekkigheid van de lees-/spellingsproblemen aangetoond dient te worden in verband met de mogelijke aanwezigheid van dyslexie.
- Deze leerlingen hebben extra instructie en oefening nodig, waarbij specifieke leestechnieken worden ingezet.

Aanpak en planning

In overleg met u bouwen we een arrangement op maat. Dit arrangement bestaat uit de volgende keuzemodules:

1. Bespreken leerlingen, selectie nader onderzoek

- De leraar of IB-er bespreekt de lees-/spellingsproblemen van de leerling met de leesspecialist.
- Selectie van leerlingen waarbij extra onderzoek nodig is.

2. Onderzoek

- De leesspecialist voert een diagnostisch onderzoek uit bij de aangemelde leerling.
- Bespreken van het onderzoek en adviezen verdere ondersteuning.

3. Behandelperiode door RT-er

- Behandeling (26 weken).
- Overleg tussen RT-er en de leraar van de leerling.

Periode van RT van het oA Leerhuis kan in overleg worden aangepast

4. Verslag en bespreking

- Kort verslag en bespreking met IB-er, leraar en RT-er.

5. Evaluatie

- Evaluatie met leesspecialist.

6. Preventie

- Voorlichting aan het team van leraren over ernstige lees-/spellingsproblemen voorzien van algemene aanpak-/handelings-suggesties door de leesspecialist.

Meer informatie

Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar onze website. U kunt ook contact opnemen met uw accountmanager als u specifieke vragen heeft.

Hoofdlocatie

Van Beeckstraat 62
2722 BC Zoetermeer
T 079 329 56 00

info@onderwijsadvies.nl
www.onderwijsadvies.nl

OnderwijsAdvies

LEREN & INSPIREREN

